

Inserati se sprejemajo in veljajo trispotna petič-vrsta: 8 kr. če se tiska enkrat, 12 kr. če se tiska dvakrat, 15 če se tiska trikrat.

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvu (administracija) in ekspedicijska na mestnem trgu h. št. 9, II. nadstropje.

Vredništvo je na mestnem trgu h. št. 9, v II. nadstropji.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati veljajo:

Za celo leto . . .	15 gl. — kr.
Za pol leta . . .	8 " — "
Za četrt leta . . .	4 " — "
Za en mesec . . .	1 " 40 "

V administraciji veljajo:

Za celo leto . . .	13 gl. — kr.
Za pol leta . . .	6 " 50 "
Za četrt leta . . .	3 " 30 "
Za en mesec . . .	1 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan veljajo 1 gl. več na leto.

Izhaja vsak dan, izvenišni nedelje in praznike, ob 1/2 6 popoldne.

Novo oznanilo.

III.

Doba pred polstoletjem rodila je po veliki francoski revoluciji do obisti pretresena družba zelo čudne socijalne prenovljevalce, ki so o sebi mislili, da so dovolj zmogni onemoglo človeštvo zopet k življenju obuditi in ozdraviti.

Tedaj se je zdravi razum ljudski smejal socijalnim rešiteljem, kakoršni so bili: Saint Simon, La Entantin in drugi. Tedaj je socijalizem še čakal v otročjih hlačicah igraje se sem ter tje. A danes? Ta socijalizem je zrasel mož, ki mogočno stopa po ulicah, zahaja v družbe in zbere junak kakor Goliat. In vsak dan se prikazuje in zaničuje vojsko, smeši zakone in kralje in kliče: Izberite si moža iz svoje srede, izstopi naj iz vaših vrst, da se poskusiva v boji! — Danes, pravim, se socijalnemu programu nikdo ne smeja, pač pa se dan na dan pečajo ž njim državniki pa tudi učenjaki.

Pred vsem je veda že davno v službi socijalizmu. Kaj je darvinizem družega, kakor pravi pravcati socijalizem, ali bolje, socijalna revolucija? Ako njegove trditve o izviru plemen in o orgarnizmu sploh preložimo v praktično življenje, kaže se nam plemenski boj, boj za obstanek v najsvetlejši podobi. In ali ni zapustila modroslovska veda svoje matere in je iz proste služabnice postala sužnja?

In v državnem življenju? Ozrmo se le na naše nasprotnike! Plemenski boj, če treba, tudi z nožem: to je njih geslo. Njim ni mar za pravo zgodovinsko, za pravico vsem enako, marveč le za pravo močnejšega. Ti socijalisti v cilindru in fraku po parlamentih zdé se mi mnogo bolj nevarni, nego socijalisti po delavnicah in tovarnah. — In za njimi kakor za skrbnimi svojimi učeniki verno sledi učeca se mladina. Kolikrat je že to javno pokazala s kričanjem, sikanjem in ponočnim rujovenjem! Marsikomu so še gotovo v spominu dijaški nemiri po Ruskem v Kijevu, Varšavi, Moskvi in drugod; po Nemškem itd. In da tudi naša vseučilišna mladina ne ostaja za tujimi, je pokazala posebno v veliki luči o zadnji praski s svojim rektorjem dr. Maassenom. Dijaki, posebno odrastli, ki v svojih učiteljih ne časté več značaja in vednosti, ki so se izneverili razsodnemu umu in ktere goni do navdušenosti ali do sovraštva le podla strast, so izgubljeni, so zmogni za vse! In ako jih v tem često podpirajo njih lastni učitelji, kakor govore, moramo vsklikniti: Kako globoko so padla evropska vseučilišča!

Moderni zakonodajalci so se zelo zelo trudili, da bi z zakoni liberalnimi olajšali in prikrajšali delo socijalizmu. Postave o svobodni konkurenci, svobodni obrtniji, svobodnem razdrobvanju posestev in drugo — to vse izvrstno

služi socijalistom, ki z veseljem pozdravljajo enake zakone. Ni čuda, da se ideja, ki ima tako močne in delavne podpornike, bliskoma širi po svetu. „Črna roka“ se od Albiona do Gibraltara, od Belega morja do Črnega in od Baltiškega morja pa do sicilskih mej giblje in deluju proti vsaki veljavi božji in človeški. In ako znamenja ne varajo, bode anarhija, ki zbira in vrejuje svoje zveste po Irskem, Angleškem, Španjskem, Laškem, Ruskem in drugod, kmalu stopila iz svojih skrivališč na beli dan in se tudi sedaj še zaslepljenim in nevernim pokazala v pravi podobi svoji. Mi v tem trenutku razen v Boga ne stavimo nikakih nad v človeško pomoč. Poskušajo sicer v srednje-evropskih državah državne vozove spraviti zopet v redni kolovoz, a to so sami poskusi, slabi in nevspešni iz strahu pred liberalci.

Vsakdo slutí socijalno nevarnost, a nikdo ne čuti v sebi toliko odločnosti, da bi se poprijel pravih sredstev. Toliko pa se sme zakonodajalnim zborom zagotoviti, da s polovičarskimi sredstvi, z zakoni na pol konservativnimi, na pol liberalnimi (najboljši in najbliži izgled za to nam je avstrijska popravljena šolska postava) z zakoni, ki niso ne tič ne miš, ne bodo opravili in dosegli ničesar. To ne kaže odločnega prepričanja, kjer pa tega ni, ondi je nemogoče kaj dovršenega storiti, ker tako delovanje je zvezano z obilim trudom in znatnimi žrtvami. V malostnih stvareh, ki si niso naravnost nasprotne, je mogoč in mnogokrat tudi potreben dogovor, da se namen doseže. Toda ogenj se z vodo ne druží in peklo ne z nebesi! Pogubni, brezverski socijalizem, kateremu je podlaga podli egoizem, se nikdar ne more združiti s krščanskim socijalizmom, ki je zidan na temelji medsebojne ljubezni!

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. avgusta.

Avstrijske dežele.

V *isterskem deželnem zboru* podvarjal je v otvornem govoru deželni glavar dr. Vidulich, da se bo vse po ravno tistem potu vršilo kakor druga leta, ali z drugimi besedami, da se isterski Slovani tudi letos nimajo še ničesa nadjati, kar bi jih iz lahonskih krempljev rešilo. Lahi bodo pečenega kostruna jedli, Slovanom se bodo pa kosti metale.

Ka dilo, ki se po *Trstu* cesarskemu namestniku od strani nekterih društev in privatnih oseb zažiga, tisti dim provzročuje, da vlada ne vidi dobro, s čim se „irredenta“ igra. Bojimo se, da se ta dim sešasoma ne razkadi v onega, ki se je na cesarjev večer na „Lipskem trgu“ iz grmovja dvignil, ko je ravno vojaška godba mimo svirala. Videant consules!

Na *štajarskem* se pismene naloge, ki jih učitelji pri okrajnih učiteljskih zborih po višjem povelji rešujejo, po 14 krajcarjev kilo

branjevem in trgovecem prodajajo. Obžalujemo, da dotične oblasti ne vedó nobene boljše porabe omenjenih proizvodov. Ali se pa morda na ta način trgovskim učencem in pomočnikom znanost in učenost skuša vcepiti?

Danes v torek se začenjajo na Dunaji skupne *konference obojih ministerstev*. Predmet se ne imenuje bolj natančno. Ogerski listi pripovedujejo, da bode minister Tisza pri ti priliki poročal v hrvaških prigodbah. Ako je to resnično, kaj ugodnega za Hrvaško nimamo pred tem poročilom pričakovati.

Ob priliki veselega dogodka v cesarjevič Rudolfovi družini, ki se ga konec tedna nadjajo, pomilostilo se bo več jetnikov.

Glavni organ dunajskih židov — „*dunajski „Tagblatt“* — nezmerno hvalisa policijskega načelnika, da je prepovedal ljudsko veselico v spomin dvestoletnice. Mar li taka hvala iz takih ust nič ne uči? Gotovo tako očitno in toliko, da tudi policijski načelnik lahko umé.

Cesarski namestnik na *Dunaji* vzel je sam dunajski magistrat v roke, naj mu v najskrajnem času o vzrokih previsokih cen mesa poroča. Časopise — pa ne židovskih, naj bere, in pravi vzrok bo takoj zvedel. Ako dunajski prekupeci klavne živine, ki imajo za ta posel monopol, pitano živino po Čedah pokupijo in jo mesto na Dunaj v Švico pošiljajo, ne moglo bi biti, da bi cena mesa na Dunaji odjenjala.

Dalmatinski deželni in državni poslanec *dr. Klaič* šel je na Dunaj, da pri ministru grofu Taaffeju svojo pismo pritožbo zaradi brezobzirnega zaključnja dalmatinskega deželnega zbora še osebno in ustmeno podpira v imenu hrvaške stranke na Dalmatinskem. — Čudno je to, da se Slovanom ravno ob celem nabrežju jadranskega morja enako — „dobro“ godi.

Hrvatom se danijo tožni dnevi, dnevi poskušnje. Madjarski listi trdijo, da se bodo razupiti grbi z madjarskimi napisi „prihodnjič“ zopet razobesili. Mi na ta „prihodnjič“ nimamo veliko vere, ako bi pa Madjari vendar tako nespametni bili, naj si vse posledice, in te utegnejo velikanske nastati, na svojo vest in odgovornost zapišejo. Hrvatje niso Slovaki, ki so bili Madjarjem na milost in nemilost izročeni, in so jih duševno tudi res zadušili. Kar se jim je tam sponeslo, se jim bode pri Hrvatih pač težko.

Kakor Švedi, tako tudi *Hrvatje* madjarskega ministra Szaparija mislijo postaviti v zatožni stan, da je prelomil jednega državnih vstavnih zakonov in pravijo, da ako se jim ne bi posrečilo, vsi hrvaški poslanci od prvega do zadnjega madjarski sabor ostavijo in mandaté odlože. Hrvatom vstrajnosti pač ne manjka; bomo videli!

Shod poslancev *hrvatske narodne stranke* je sklenil javno naznaniti, da ne more pritrđiti temu, da bi se postava bodi si od spodej ali od zgoraj prelomljevala. Zarad tega obsoja shod poslednji nemir ljudstva v Zagrebu, isto tako pa je tudi trdno prepričan, da je povod temu dalo postopanje zagrebačke kraljeve denarstvene oblasti, ki je naravnost nasproti jasnim določilom o vradnem jeziku. Udje stranke ob jednem naznanijo, da take vlade ne morejo podpirati, ki bi dajala priliko, da bi se to ponavljalo, da bi napisi in grbi imeli protipostavne napise, ali bi se v kraljevinah zgodilo kaj, kar je zoper določila po-

godbe. To izjavo hočejo banu izročiti, ter se nadejajo, da bode ban vsled svoje imenitne službe skrbel za to, da se nagodbena postava spolnuje. Podpisanih je 9 udov narodne stranke.

Ogerski listi bi stvar radi zasukali drugače, kakor je v resnici. Hrvatje niso zoper grb ogrskih kronovin pod krono sv. Stefana, ampak so le zoper nepostavni madjarski napis okoli grba. To nam vendar jasno spričuje, ker pred telegrafskim uradom, ki je vendar tik davkarije, so se odkrivali in grb živahno pozdravljali. Jasni dokaz temu je tudi, da so v Karlovcu le napis s črno barvo prerasili, drugega pa se niso dotaknili. Ako tedaj ogerski listi zahtevajo zadostovanja, da se morajo grbi vpricho oblasti postaviti, se jim to prav lahko skazi, in grbov s postavnimi napisi ne bode nihče napadal.

V mestni seji je podžupan Crnadak navsotoval, naj mesto pošlje poslanstvo do bana in naj ga prosi, da se vradne table postavijo, kakor postava zahteva. Pri tej priliki je srenjski svetovalec Kalabar grajal postopanje policije pri poslednjem nemiru. Navet sam je bil sprejet jednoglasno z živahno pohvalo. — Dobro je treba pomniti: Hrvaški mestni zbor prosi, naj se postava izvršuje. Rojstni god presvetlega cesarja in kralja so prav svečano tako rekoč — demonstrativno slovesno obhajali. Povsod glasno veselje, ljudstvo se nadeja, da bode kralj varoval pravice ljudstva.

Vnanje države.

Iz Carigrada. Za grškega patrijarha v Jeruzalemu je bil izvoljen nadškof iz Tabora, Nikodem, ki je sedaj stoloval v Moskvi; tedaj je zmagal ruski vpliv pri tej volitvi, razkolniki (grški) so namreč hoteli imeti grka povzdignjenega za to čast, le bali so se, da bi potem ne prenehali darovi iz Ruskega; kakor to naznanilo poročila, zmagal je ruski vpliv (denar).

Iz Potsdama, 18. avgusta. Povo-dom rojstnega dne presvetlega cesarja avstrijskega je bil tukaj slavnostni obed, cesar Viljem se je v napitnici spominjal avstrijskega cesarja, in zagromeli so topovi. Cesar, dedni princ in princ Viljem so imeli uniformo svojih avstrijskih polkov. Avstrijski poročnik grof Szechenyi je sedel poleg cesarja. — Avstrijski minister vnanjih poslov je dobil te dni od nemškega cesarja Orlov red. — Vse to nam kaže, da sta si avstrijski in nemški cesar prijatelja.

Kralj Rumunski je prišel zvečer in se je nastavil v gaji v Sanssoua. Sprejel ga je dedni princ, princ Viljem, Friderik Karl, Leopold in Karl, častniki posadke in častna kompanija prvega gardnega polka.

Na Francoskem osupnila je vest, da bi vsled za Nemško jako vgodno ležečih železničnih zvez Francoske z Nemčijo nemška armada v slučaju vojske že na deseti dan pred Verdunskimi in Toulskimi vrati lahko stala. S takimi študijami peča se sedaj francoski generalštab.

Izvirni dopisi.

Iz ljubljanske okolice, 18. avgusta. Skrajni čas je že, da se grdemu brezmeremu pijančevanju šnopsa v okom pride s primerno postavo. Spoznati se mora, da postava zoper šnopsarijo, ktero so pred dvema leti na Dunaji skovali, ni taka, da bi šnopsarijo pri ljudstvu odpravila — ampak nasprotno se je to grdo pijančevanje še povikšalo od istega časa, ko smejo šnops delati in prodajati le isti, ki imajo potente. Taki prodajalci šnopsa so večidel sedaj oštirji, kateri špirta in sladkorja iz Ljubljane nakupijo, ter grdo, nezdravo pijačo doma napravljajo in lahko, ker je veliko pečajo, — prav po ceni točijo. Liter take strupene vode prodajajo po 20—30 kr. in še imajo pri vsakem litru polovico dobička in ker ga le oni sami smejo prodajati, ga lahko boljši kup točijo, kakor pred dano postavo. Naj bi prihodnji deželni zbor popravil postavo zoper

šnopsarijo — saj tako se ne more dalje go-diti brez velike škode naših ljudi, ki hlastno moški in ženske to peklenko pijačo v se vlivajo.

Druga nadloga, ki je v naši deželi zelo razširjena, je isto žeganje ali cerkveno obhajanje pri podružnicah. Sedaj poleti je ni skoraj nedelje in praznika, da bi kje v kaki podružnici večjih fará ne bilo godovanja (žegnjanja). O taki priložnosti spravijo se šnopsarji že pred službo Božjo v šnopsarije, se šnopsa navlečejo in potem brez službe Božje ostajajo — ali pa v cerkvi pijani se smeja-jo — govori-jo, mnogokrat tudi glasno pridigarja motijo in med službo ali pridigo godrnjajo in, kar se je v ljubljanski okolici že enkrat letos zgodilo, s spanja predramljeni v cerkvi kolnejo. Kaj se popoldne in zvečer po takih podružnicah godi — ni govoriti.

Naj bi deželni odbor potrebno vkrenil, da se take beznice zaprejo; prečast. knezoškofijstvo pa bi taka godovanja (žegnjanja) pri podružnicah o 10. uri prepovedalo, ter le ob 6. zjutraj dovolilo, ondi, kjer se ljudje spodobno obnašajo in popoldan tudi k popoldanski službi gredó. Mnogo gospodarjev in vsi pametni hišni očetje želé tako odpravo, da bi otroci, hlapci in drugi delavci mogli v ponedeljkih zopet delati, ker sedaj skoraj vsak ponedeljek praznujejo ter nemški „blaumontag“ posnemajo. Nek posestnik ob dolenski cesti se je izrazil, da rad vsako leto 50 gld. dá, če bi v njegovi fari ne bilo žegnjanj; kajti vsako nedeljo mora do 10.—11. ure v noč hlapce iz žegnjanja čakati in v ponedeljek sam delati. Še bolj želijo duhovniki odpraviti ista žegnjanja, a sami tega zaradi mnogo vzrokov izvršiti ne morejo; vlada pa s porazumljenjem škofijstva takim nerodnostim lahko v okom pride, ter jih odpravi sebi in ljudstvu v največji prid. Kedaj pač se zgodi več pobojev, pretefov in mnogo družega nenravnega, kot ravno po žeganjih pri podružnicah?

V kratkem so se v ljubljanski okolici grdi pretepi o takih priložnostih godili, kar je grdo in sramotno slišati od ljudstva iz slovenske dežele.

Z Gorenjskega, 18. avgusta. V dunajskem „Vaterlandu“ sem bral pred nekaj dnevi, da policija išče cigana Turnove ali Rajhardove družine, ki je bil v Kovorji nekoga umoril. Kolikor se spominjam, nisem o tem v „Slovenec“ ničesar bral — toraj sem nekoliko popraševal in kar sem zamogel zvedeti, sporočim. Že pred več tedni so prišli cigani k neki hiši pri Bistrici med Kovorjem in sv. Križem. Bila je gospodinja sama doma in cigani so hoteli s silo, da bi jim kaj dala. Med tem pride gospodar domu, in ker so bili cigani nevarni, je poklical soseda na pomoč, kateri je prišel z vilami. Ko so se na to cigani umaknili, in sta šla gospodarja še za njimi, je potegnil cigan samokres, ter vstrelil gospodarja na pomoč prihitečega v prsi — tako, da je čez dva dni umrl. Tako sem zvedel in tako sporočim. — Želeti je, da bi vsi prijatli „najnovejšega dnevnika“ vse novice takoj vredništvu sporočili, ker to vendar ni nič težavnega, par vrstic na listnico pisati, ker le tako postane list zanimiv in mikaven.

Z Gorenjskega, 19. avgusta. Novi odbor kmetijske podružnice radoliškega okraja je imel 16. t. m. popoldne svojo prvo sejo in je sklenil, prvič, kupiti železno drevo za poskušnjo, ter bo delal, če se bo obneslo, kolikor se bo dalo na to, da bi dobila podružnica svojo

lastno drevesnico, iz ktere bi udje in tudi drugi drevesca, kar le mogoče, za majhno plačilo dobili in tretjič, prositi kmetijsko družbo ljubljansko, naj bi ona skusila to priboriti, da bi bila pisma podružnic in družbe ljubljanske poštnine prosta.

Dobropolje, 18. avgusta. Naj ti, predragi „Slovenec“ poročam nekoliko o preveliki sreči, ki je doletela tukajšnjo faro te dni, ko se je obhajal pri nas sv. misijon po č. oo. lazaristih iz Ljubljane. 4. t. m., v soboto ob 11. uri dopoludne, nam lepo vbrano pritrkovanje zvonov naznani veseli prihod častitih misijonarjev. Veselje je napolnilo sree slehernega, ko je začul zvonjenje, kajti vsakdo je že zdavnej težko pričakoval tega svetega časa. Sedaj se je spolnila želja marsikomu, ki je hrepnel, se vdeležiti sv. misijona, ko se je obhajal v sosednjih farah, v Lašičah in v Ribnici, pa mu zaradi raznih okolišnin ni bilo mogoče.

Vselej skozi 11 dni je bila zjutraj ob 6. uri sv. maša z blagoslovom in za tem misijonski govor, ob 10. uri peta sv. maša z govorom, ob 1/2 6. uri popoldne sv. križev pot, govor in litanije. Pri vsakratnem duhovnem opravilu bila je cerkev, akoravno zelo velika in obsirna, čisto napolnjena z ljudmi. Ljudstvo je spoznalo, da sedaj je čas pokore, čas zveličanja. Ves čas je bilo okoli spovednic polno spokornikov, ki so želeli opraviti sv. spoved. Marsikteri so si pritrkali še spanje, da so zjutraj prvi prišli na vrsto. Sv. misijon, kakor je upati, ne bode brez sadu ostal. Sv. misijon smo dokončali v praznik Marijnega vnebovzvetja ob 3. uri popoldne. Blagoslovil se je misijonski križ, mali križci in rožnivecni, Na to se je začel spreved, pri katerem so štirije mladenči ovenčani misijonski križ nosili. Ko se je spreved končal in misijonski križ postavil na pripravljeni kraj, bil je zadnji misijonski govor; potem so bile pete litanije s „Te Deum laudamus“ in s tem je bil sv. misijon končan.

Hvala prečast. gg. misijonarjem za obilni trud; hvala pa tudi tukajšnjemu g. župniku, ki so skrbeli, da se je zamogel sv. misijon obhajati. Enako tudi vsem sosednjim g. duhovnikom zahvala za sodelovanje v spovednici. Vsem vkup prisrčni: Bog plati!

Iz Škofje Loke, 19. avg. Danes opoldne je prosil učence II. razreda tukajšnje ljudske deške šole Janez Sedej svojo mater, naj mu dovoli se iti kopat. Ko mu mati prošnjo odreče, ji smehljaje se pravi: štiri solde Vam dam, če mi dovolite. Po kosilu ide v bližnjo „Poljansko Soro“ k tako zvanemu „Tinkovčemu jezeru“ se kopat. Ko ga le dolgo ni domu, ga mati sama gre iskat okoli tretje ure popoldne, a ne najde ga. Okoli petih popoldne pa se raznese glas po mestu: neki učence je utonil za „Tinkovčevim jezerom“. — Bil je to imenovani Janez Sedej, kateri je, kakor je videti, ravno zavoljo neubogljivosti našel v vodi svojo smrt, ktere se je pa do sedaj vedno zelo bal.

Iz Škofje Loke, 20. avgusta. Po dolgem prestanku razveselila nas je naša čitalnica zopet nocoj z zabavnim večerom. Res je sicer, — zvedeli smo še le zadnji trenutek za trdno, da bo čez dolgo zopet veselica v čitalničnih društvenih prostorih — še celó časa je primanjkovalo za natis programa, — a vendar smo bili prijetno iznenadeni, ko smo pa v kljub temu slednjič dobili tako obširen in raznovrsten spored.

Veselico vpeljali so najprvo pevci z Jenko-tovo „Naprej zastave slave!“ Bolj

domače, pa tudi bolj priljubljene koračnice nimamo, kot je ta, ni se toraj čuditi, če je občinstvu zeló, zeló dopadla. Kar bi bilo želeči, edino je to, naj bi pri takem napevu, kateri je stavljen samo za velik zbor, sodelovalo res tudi več pevcev. Samo enajst je malo premajhno število, naj imajo še tako močne in čvrste glasove. — Včinek bi bil pač še večji, ko bi le vsi peveci hoteli sodelovati. No, pa kar ni sedaj, se lahko zgodi v drugič.

Nedvedova „Kranjska dežela“ je sploh znana in g. Bogataj jo je pel prav s sočutjem ter poznanim povdankom; nič bi pa sicer ne bilo škodovalo, ko bi se bile besede bolj razločile.

Kocijančičeva „Slovo“ bila je enako z burnim ploskanjem pozdravljena.

Raznovrstnost sporeda bila je pa zlasti v tem, ker smo čez dolgi dve leti zopet enkrat slišali izvrstno na gosli svirati. G. Herman, osmošolec, igral je najprvo brez spremljevanja ene točko „iz glave“ „kot veliki umetniki à la Krežma“; potem „Potpourri“ iz Verdi-jeve opere s spremljevanjem glasovira. Če pomislimo, da je skladba sama na sebi zeló težka, da sta jo igralca dobila še le v soboto iz Ljubljane, pa jo vendar v toliko zadovoljnost občinstva izvršila, da je vse reklo: „a to je krasno“; gotovo je potem najlepše spričevalo g. Hermanu ter spremljevalki gsdč. M. Gerbčevi za njuno spretnost na gosli in glasovir.

Očarala nas je še gospá Wagner-jeva z ravno tako izvrstnim igranjem na citre. Schubertov „Ständchen“, ki ni že posebno lahek Za glasovir, je še težji za citre — a vendar ga je gospá s tako lahkoto igrala, da je posebno dopadel našim gospodičinam, ki si dostikrat ž njim mučijo prste na glasoviru. Še dve drugi „pieci“ je svirala in končala pravi zabavni del — predzadnjo točko s „štajarskimi Ländlerji“, če se ne motim. Zadovoljni, veseli obrazi ter klici na koncu: „zoper pričakovanje se je vse izvršilo“, to je bila najboljša pohvala igralcem in pevcem. za tem sledila je prosta zabava; se vé, med tem zopet ni smel izostati neizogibljivi ples, tako, da so se nekteri zeló pozno vrnili domu k počitku.

Iz Ajdovice na Dolenjskem, 18. avgusta. (Občina davka prosta.) — Deželni zbor kranjski je že pred tremi leti sprejel prošnjo ajdoviške občine, da se loči od daljnega sodnijskega okraja v Trebnjem ter pristopi k bližjemu v Žužemberku. Slutilo se je, da se dotična že mnogo let gojena želja občanov sicer ne tako hitro, a slednjič vendar izpolni. Vsaj je pa tudi po vseh okoliščinah opravičena; kajti najoddaljenejša vas ima v Trebnju v lepem vremenu 3½ ure, najbližja pa 2 uri hoda (na Laze pri Kali z dvema hišama ne more se ozir imeti), a v Žužemberk ima najoddaljenejša vas 1¼ najbližja pa ¾ ure hoda.

Dalje je iz vsake vasi izpeljana kolovozna pot v Žužemberk, a v Trebnje se gre le po krivih stezah skoz njive in gojzde, kar je zimski čas mnogokrat nemogoče in kadar mogoče postane, pride g. eksekutor povedat; po cesti pa, ki se vije med hribi in dolinami, je navadnemu človeku v enem dnevu nemogoče sem ter tje priti. Tudi se je že večkrat komu pripetilo, da je iz Trebnjega grede v gojzdu zašel in moral v njem prenočiti. Komur ta pot ni bila popolnoma znana, ni je mogel sam nastopiti.

Zato je bila poslednja nedelja meseca rožnika za občane čez vse vesela zvedši po občinskem oklicu, da s prvim julijem pristopimo k žužemberškemu okraju. To veselo vest nam je tudi velebenjeni dnevnik „Slovenec“ z 90. št. potrdil, objavši, da se ajdoviška občina vsled ministerskega ukaza pridruži žužemberškemu sodnijskemu okraju.

Navedeno veselje občanov se je slednji čas zeló ohladilo; kajti od meseca rožnika ne jemljejo pri davkarijah ne v Žužemberku, ne v Trebnjem prinesenih davkov. Ljudje tekajo sem ter tje, pa nič ne opravijo — in še danes ne vemo, pri čem smo. Bojimo se nasledkov — nakopičenega plačila.

Iz Maribora, 19. avgusta. (Razne reči.) Pretekli četrtek, 16. t. m., je bil tukaj slovesno pokopan brat našega državnega poslanca, baron Rudolf Gödel-Lannoy, ki je 69 let star umrl na svoji grajščini v Šmarji pri Jelšah v celjskem okraju, ne pa na Koroškem, kakor so vsi dunajski in graški listi krivo poročali. Rajni je bil rojen Mariborčan poštenega meščanskega pokolenja, pa je s svojo razumnostjo, marljivostjo in poštenostjo dosegel imenitno mesto v avstrijski diplomaciji, dobil več odličnih odlikovanj, med temi železno krono družega reda in s tem baronstvo, in si je pripravil lepo premoženje, kterege je zapustil edinemu sinu, ki je zdaj v diplomatski službi na Perzijskem. — Včerajšnji rojstni dan svitlega cesarja se je tukaj izvanredno slovesno obhajal, ker še je cesarjevo obiskovanje preteklega meseca vsem v živem spominu. Na predvečer in zjutraj rano je vojaška godba svirala, topovi so gromeli, na velikem vežbališču pri Vinderavi je bila ob 8. uri zjutraj za vojake sv. maša, v stolnici pa so ob 9. uri mil. knezoškof imeli slovesno službo božjo, pri kateri je bilo zbranih nenavadno veliko število vernih. Častniki od štaba in predstojniki raznih uradov so imeli veliki obed pri mil. knezoškofu, drugi častniki pa v kazini, kjer je do poznega večera bilo vse jako živo. — Čas škofijske synode, ki se bo začela dne 27. t. m. ob 4. uri popoldne v tukajšnji semeniški cerkvi sv. Alojzija, se vedno bolj bliža, in kakor se kaže, bode vdeleževanje prav obilno, kar je toliko bolj želeči, ker bode ta synoda v naši škofiji prva in bo se v njej obravnavalo, kakor se sliši, o prav važnih rečeh.

Domače novice.

(Prenaglo.) Danes popoldne je vsa Ljubljana zrla kviško na Grad, — zakaj? Zato, ker so pričakovali 101 strela. Raznosila se je namreč po vsem mestu govorica, da je cesarjevičinja srečno porodila — princea. Čeravno so zastoj čakali in zrli — ker strelav ni bilo — je vendar to znamenje, s kakim veselim sočutjem sledi naše prebivalstvo dogodbam v presvitli in priljubljeni cesarski rodovini.

(Vabilo.) Ker zadnji občni zbor „Sokolov“ ni dosegel svojega namena (izvolitve staroste), vabijo se p. n. društveniki k novemu zboru, ki bode v petek 24. t. m. v telovadnici više realke. Odbor „Sokola“.

(Čudno drevo.) Na nekem vrtu v Gradišči je videti jablano, ki letos že v tretjič cveté. Prvi cvet, jako obilen, je bil brez vsega sadu, za drugim ostalo je le eno jabelko, ki se jako čudno vidi zdaj v sredi tretjega cvetja. Ljudje pravijo, da je drevo znorelo.

(Razpis učiteljskih služeb.) Na štirirazredni ljudski šoli v Krškem 4. učiteljska služba, l. p. 450 gl.; na trirazredni ljudski

šoli v Leskovci 2. učit. služba, l. p. 500 gl. in 3. učit. služba, l. p. 400 gl.; na trirazredni ljudski šoli v Mokronogu 3. učiteljska služba, l. p. 400 gl.; na trirazredni ljudski šoli v Šent-Jernej 3. učit. služba, l. p. 400 gl.; na dverazredni ljudski šoli v Boštanji nadučiteljska služba, l. p. 500 gl., opravilne doklade 50 gl. in prosto stanovanje in 2. učit. služba, 400 gl.; na dverazredni ljudski šoli v Studenci 2. učit. služba, l. p. 400 gl.; na dverazredni šoli v Šent-Kocijanu 2. učit. služba, l. p. 450 gl.; na dverazredni ljudski šoli v Kostanjevici 2. učit. služba, l. p. 400 gl.; na enorazredni ljudski šoli v Velikidolini učit. služba, l. p. 500 gl. in stanovanje; na enorazredni ljudski šoli v Jesenicah učit. služba, 400 gl. in stanovanje; na enorazredni ljudski šoli v Tržiči učit. služba, l. p. 450 gl. in stanovanje. Prošnje do 20. septembra 1883.

(Predavanje o kmetijstvu) bo imel prihodnjo nedeljo popoldne deželni popotni učitelj kmetijstva, gosp. E. Kramar, v Zagorji na Notranjskem.

Razne reči.

— Štajarci so prišli na nov dohodek v kmetiji. V žavskem okraju (Sachsenfeld) jeli so hmelj saditi in vrlo dobro se jim sponaša. Ali bi na Kranjskem ne bilo morda kake, za ta pridelek, ki toliko zatega denarja donaša, kakor noben drugi, vgodne doline v zatišji, da bi se hmelj nasadil? Gotovo se jih ne manjka.

— Premijiranje konj bode v Mariboru dne 10. septembra, v Žavci pa 1. septembra, a sledečega dne bo tukaj dirka. (Náčrt konjske dirke prinesemo prihodnjíč.) Za ljutomerski in radgonski okraj se je premijiranje vršilo v Radgoni, ko se je cesar tam mudil.

— Na Dunaji je meso (boljše sorte) precej drago, po 80 kr. — Tega pa ni drug kriv, nego vlada, ker živina iz Rumunskega ne sme preko meje, na Avstrijskem pa manjka klavne živine. (?) Tako pravijo fackejozni na Dunaji, tako govoričijo oderuhi na Dunaji, ki živino pokupijo po semnjih in jo pošiljajo v inozemstvo, na Dunaji pa je meso dan na dan dražje. „Vorstadtzeitung“ ima naznanilo iz Prage od verostojnega dopisovalca, da so znani dunajski veliki kupec nakupili v Pragi in Karlsbadu več volov po 37 do 40 kr. na tehto, a govede niso poslali na Dunaj, marveč čez Predarlško v Švico. To vendar dosti jasno govori, da ni klavne živine v deželi in da mora za to meso drago biti. Ako je tudi res, da vsako leto spravijo na Nemško 40.000 goveje živine, vendar to dosti kaže, da ima Avstrija dovolj živine za svojo potrebo. Ako pa živinorejci živine nočejo poslati na Dunaj, ampak jo raje daleč na okoli v inozemstvo pošiljajo, morajo za to biti vsi drugi vzroki in dunajski trg prodajalcev ne vabi; oderuhi tam namreč pritiskajo prodajalce in kupčevalce.

— Tržaška pomorska oblast ukazala je, da se morajo vsi iz okuženih okrajev v avstrijske luke, Trst izvzemši, namenjeni parniki v Meljini (Dalmaciji) zapeljati v kontumacijo, da se prekaže.

— Grof Chambord ima po celem svetu prijatelje. Ko je telegraf žalostno novice, da se njegovi dnevi koncu bližajo, po širnem svetu raznesel, došlo mu je iz Angleškega, Francoskega, Laškega in še celo Ogerskega na stotine receptov in domačih zdravil, ktera so menda za „raka v želodecu“, na katerem grof boleha, prav posebno dobra. Iz Ogerskega pripeljala se je stara ženica sama, in zdravilo, ki bi grofu izvrstno pomagalo, s saboj prinesla. Ko so ji dopovedali, da morajo popred zdravnike poprašati, bila je žena jako žalostna, da se neče njej verjeti in ko so ji hoteli stroške dolzega popotovanja povrniti, ni ne krajcarja sprejela.

in jokaje odšla. — Pred 14. dnevi naročil si je še iz dunajskega Novomesta godbo, ki mu je na vrtu vesele poskočnice svirala, sam pa se dal na balkon zanesti, kjer se je smejal in denar med ljudstvo vsipal. Sedaj se je pa strašno spremenil. Kar poznati ga ni več! Suh, bled, dolga čisto bela brada in čuda redki lasje delajo ga že bolj mrliču nego živemu podobnega.

— Iz Hamburga, 19. avgusta. Vapour „Pola“ z avstrijsko severno-polarno ekspedicijo je prišel v Hamburg ob pol štirih popoldne. Stanujejo v hotelu „Strest“. Apparate bodo tukaj vzeli iz bark. „Pola“ ostane nekaj dni tukaj.

— 30 Amerikancev prišlo je 16. avg. s kurirjem južne železnice na Dunaj. Popotniki prišli so iz Londona v Pariz in od tamkaj v južno Evropo; obiskali so Benetke, Trst in Postojno. Iz Dunaja se odpeljejo v nedeljo s parnikom v Line, iz Linea v Monakovo, Köln, Brüssel, Amsterdam, Rotterdam in od tamkaj zopet nazaj v London, kjer se snide 5. septembra celi četrti odsek, ki se je letos po Evropi podal, in h kateremu tudi teh 30 popotnikov pripada. 5. septembra odpotujejo iz Glasgowa domu.

— Srečno je bilo rešenih tistih 6 delavcev, ki so bili 15. t. m. ob 11 dopoldne podsuti v rudni jami pri Schmiedelberg, potem ko so bili 12 ur v tem strašnem položaji, so jih ob najstih zvečer zdrave in nepoškodovane izkopalili.

— Nesreča na železnici. Na železnici iz Pariza v Gray francoske vzhodne železnice je ušel iz tira 15. t. m. popoldne brzovlak blizo postaje Culmont-Chalindrey. Lokomotiva in pet voz z ljudmi se je prekučnilo po nasipu, ki je ravno tam precej strm, mrtev je bil peljač; kurjač, voditelj vlaka in pet potnikov je bilo zelo ranjenih, 25 potnikov pa le malo.

— Nemškemu Rothschildu v Frankobrodu ob Majnu izneveril je njegov vradnik Weifert svoto 300.000 mark, 17. t. m. zasledili so izneverjenje in vradnika zašili.

— Na Laškem so od leta 1867 pa do sedaj za 574.243.573 lir cerkvenega posestva prodali in vendar še danes ne morejo svojih revnih zidarjev doma preživeti. Kamor stopiš po svetu, ob Laha zadeneš.

— Barki ste trčnili. V kanalu la Manche je zadela barka „Evangelice“ na potu iz Rouen v Svansa 15. t. m. z vapoajem „Caradae“ in se je potopila. Mornarji so še utegnili poskakati na krov vapoaju in tako so se rešili. Kapitan ladiji je bil pri tem ranjen, in odvedli so ga v bolnišnico v Dover.

— Nesreča na železnici. Blizo Kentucky (v severnih državah ameriškanih) sta zadela skupaj dva vlaka na železnici, pri tem se je vžgalo več sodov se streljilnim prahom. Lokomotivi ste bili razbiti, poslopja na postaji razdejana, nekaj železničarjev in mnogo popotnikov vsmrtenih.

— V Parizu ste bili obsojeni dve strežnici v bolnišnici — a ne usmiljeni sestri, marveč dve svetni strežnici — te so odpravili iz bolnišnic, ena teh je bila prelena, da bi bila pogledala, druga pa ni razumela, kaj je napisal zdravnik, in tako je dobila bolna ženska namesto 45 centigramov, pa toliko gramov fenolne kisline, in v strašnih mukah umrla.

— Batine na srednjih šolah na Ruskem. „Novoje Vremja“ piše, da se na Ruskem posvetujejo o tem, da bi zopet šibo vpeljali po srednjih šolah, ker pravna spridenost in zanemarjenje nauka napreduje. Večina šol se je izgovorila za to, in tako mislijo zopet s šibo v roci vzgojevati in podučevati. Hm, vsak po svoje!

— V Aleksandriji je 18. t. m. za kolero umrlo 31 oseb, izmed angleških vojakov eden. — V Kahiri pa jih je pomrlo ravno tisti dan v mestu 5, na deželi 576.

— Nemir je bil v Egiptu. Mrličje mohamedani tako plitvo pokopavajo, da jim še nog ne pokrijejo da dobrega, vlada je ukazala mrtve globleje pokopavati, zarad tega se

je ljudstvo 10. t. m. vzdignilo zoper vlado. Vstajo so zadušili in 30 vstašev obsodili na tri mesece v prisilno delo. (Ker so ljudje toliko trmoglavni ni čuda, da se bolezen tako hudo razširja).

— „Kdo je moj bližnji?“ prašal je nekaj farizej Kristusa. Vsi listi, kakoršnje koli barve, pravi „Eco“, hvalijo z eno besedo duhovnike in usmiljene sestre, ki dadó telo in življenje v pomoč ponesrečenim na otoku Ischiji. „Piccolo“, nek laški list v Napolju pravi: Vsi so vedno na svojem mestu: Nadškof, duhovniki in usmiljenke. Kakor angeli pomočniki se prikažejo in zginejo, kadar in kjerkoli je potreba. Za vse imajo pomoč in tolažbepolno besedo. Pa je tudi vsa dežela polna priznanja in zahvale za njih prečudno požrtvovalnost.

Telegrami „Slovenu“.

Dunaj, 21. avg. Včeraj popoldne je bil družinski obed pri cesarevičini v Laksenburgju, h kateremu sta prišla cesar in cesarica ter princesinja Valerija.

Srbski kralj je dospel sém včeraj popoldne, v hôtélju pozdravil ga je generaladjutant v imenu cesarjevem; pozneje sprejel je ministra Kalnoky-a.

Dunaj, 21. avg. Popoldne ob eni bilo je ministersko posvetovanje ob predsedstvu cesarjevem, navzoči bili so ministri Tisza, Szapary, Bedekovič in ban Pejačević. Posvetovanje bilo je o nemirih v Zagrebu.

Dunaj, 21. avg. Presvitli cesar so v maršalski uniformi z velikim križem „Takowa“-reda se svojim adjutantom grofom Rosenberg-om ob 11. uri obiskali srbskega kralja ter se pol ure pri njemu pomudili. Obiskovanje je kralj vrnil takoj čez 10 minut. Spremljal ga je general Čatargi.

Zagreb, 21. avg. Tu je vse mirno, pa iz Karlovca in Senja se naznanja, da so table z ogerskimi napisi snemali.

Vabilo.

Svoje častite volilce metliškega in črnomeljskega okraja najvljudneje vabim na shod, ki bode v nedeljo 26. avgusta popoldne med 2. in 4. uro pri „Treh farah“ ob Metliki na vrtu gospoda Matijašiča in pri katerem bom podal jim poročilo o tem, kar se je obravnavalo in sklenilo v preteklem zborovanji državnega zbora na Dunaji. Prav ljubo bi mi bilo mnogobrojno vdeleženje.

Viljem Pfeifer,

državni in deželni poslanec.

Vabilo k Miklošičevi svečanosti.

Dne 2. septembra letos slavili bodo Slovenci v naročji lepe svoje domovine sedemdesetletnico preslavnega učenjaka svojega v Ljutomeru, in k tej slavnosti vabi podpisani odbor Miklošičeve učence in častitelje, narodnjake in narod iz ožje naše domovine, iz slavnjskega juga, takisto bratove na severni strani bivajoče; potem drugih narodov štovatelje in prijatelje slovanske knjige, da pokažemo v njegovem rojstnem kraju, rajski okolici Ljutomerski med Muro in Dravo, dostojno spoštovanje najodličnejšemu sinu slovenskemu, dr. Fr. vitezu Miklošiču, kateri je kot pisatelj in vseučilišni profesor na Dunaji razkril jezikovne zaklade staroslovenske in poprek slovanske tako obilno,

kakor še nikdor; kateri je jezikovno znanost slovansko zasnovano Debrovskim in Kopitarjem uredil, razširil in povzdignil na sedanjo častno višino.

Rojaki! pridite na množine, da vredno proslavimo diko slovenskega naroda, ponos slovanske vede, solnce slovanskega učenjstva.

Slavni gostje hoteči se voziti iz Ormuža v Ljutomer račijo se oglasiti zaradi prilike pri g. dr. Geršaku, c. k. biležniku, ali pri g. dr. Žizku v Ormoži.

Skupni obed oskrbeva g. Vavpotič v Ljutomeru.

Početek svečanosti ob 11. uri dopoldne.

Ljutomer, dne 18. avg. 1883.

Slavnostni odbor.

Oklic!

„Južno-štirsko hmeljarsko društvo“ v Žavcu naznanja vsem hmeljskim trgovecem, pivovarjem in producentom hmelja, da bode prvi hmeljski sejm v Žavcu v sredo, dne 5. septembra; letos bode na sejm 2—3 tisoč centov hmelja prišlo, drugo leto 1884 do 6 tisoč centov.

Hmeljni sejmi bodo od 5. septembra začeni vsako sredo in soboto v mesecah: september in oktober; ako pa na sredo ali soboto kaki praznik pade, bode sejm drugi dan.

Naznanja se še, da je savinjski hmelj vsled svoje finobe in ker ima veliko lupulina, pri pivovarjih jako priljubljen in je vprašanje po njem močno.

Žavec, 20. avgusta 1883.

Odbor „južno-štirskega hmeljarskega društva“ v Žavcu.

Umrlí so:

17. avgusta. Albin Samec, ševljarijev sin, 1½ leta, Poljanska cesta št. 18, davica.

18. avgusta. Marija Zupaneč, dninarjeva hči, 9 tednov, Tržaške ulice št. 35, božjast.

19. avgusta. Marija Pogačnik, gostija, 74 let, Špitalske ulice št. 3, rak.

20. avgusta. Frančiška Rudolf, uradnikova žena, 45 let, Florij. ulice št. 38.

V bolnišnici:

17. avgusta. France Oblak, gostač 67 let, slabost.

18. avgusta. France Čepelnik, dninar, vnetje pluč.

Eksekutivne dražbe.

24. avgusta. 3. e. džb. pos. Janez Orel mlajši iz Vipave vlož. št. 422, cenjeno 350 gl. Vipava — 1. e. džb. pos. Jakob Ostank iz Grobeš 1505 gl. 50 kr. Postojna. — 1. e. džb. pos. Martin Simončič iz Boštanja, 1827 gl. Rateče. — 1. e. džb. pos. Anton Lavrič iz Travnika 500 gl. Ribnica.

Dunajska borza.

20. avgusta.

Papirna renta po 100 gl.	78 gl. 70	kr.
Sreberna	79	40
4% avstr. zlati renta, davka prosta	99	80
Papirna renta, davka prosta	93	50
Ogerska zlati renta 6%	119	90
„ 4%	88	65
„ papirna renta 5%	87	05
Kreditne akcije	160 gl.	295
Akcije anglo-avstr. banke	120 gl.	111
„ avstr.-ogerske banke		838
„ Länderbanke		113
„ avst.-oger. Lloyda v Trstu		647
„ državne železnice		317
„ Tramway-društva velj. 170 gl.		227
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice		107
„ Ferdinandove sev.		105
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl.	120
4% „ „ 1860	500	133
Državne srečke iz l. 1864	100	170
„ „ 1864	50	169
„ „ 1864	100	173
Kreditne srečke	20	23
Ljubljanske srečke	10	21
Rudolfove srečke	103	80
5% štajerske zemljišč. odvez. obligae.	119	80
London		—
Srebro		—
Ces. cekini		5
Francoski napoleond.		9
Nemške marke		58

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.